

Ordo - Tantárgyleírások

ERKÖLCSTEOLÓGIAI TANSZÉK

Tanszékvezető professzor: Dr. Laurinyecz Mihály ny. rk. t.

Az I. ciklus kurzusai:

Erkölcsteológia I.: A keresztény erkölcs alapkérdései HET 171, A

A félév a keresztény erkölcs alapfogalmait taglalja. Ezek a következők: a keresztény erkölcs tan őszövevényi gyökerei, majd történeti kialakulása. Az emberi élet céljának fölvezölása a kinyilatkoztatás alapján. Az erkölcsi normák kérdése, különös tekintettel a törvényre és a lelkiismeretre. Az ember szabadságának megközelítése és megalapozása. Az erények és a bűnök mibenléte, valamint a Szentlélek ajándékai.

Tankönyv: Tarjányi Zoltán jegyzete (Erkölcsteológia I.)

Ajánlott magyar nyelvű irodalom

- Abaelardus: Etika, Bp, MTA, 1989
- Ágoston, Szent: A boldog életről, A szabad akaratról, Bp, Európa, 1989
- Bergson: Az erkölcs és a vallás két forrása, Bp, SziT, 2002
- Boda László: A keresztény nagykorúság erkölcssteológiája, Bp, Ecclesia, 1986
- Böckle, Franz: A morálteológia alapfogalmai, Bécs, OMC, 1975
- A Katolikus Egyház Katekizmusa, Bp, SziT, 1994
- Kecskés Pál: Az erkölcsi élet alapjai, Bp, SziT, 1967
- Kék Emerencia: A Szentlélek elleni megbocsáthatatlan bűn értelmezése, Jel, 2011
- Király Ernő: A keresztény élethivatás, Bp, SziT, 1982
- Kövér Alajos: Út, igazság, élet, Bp, PPKE, 1995
- II. János Pál pápa: Evangelium vitae, Bp, SziT, 1994
- II. János Pál pápa: Veritatis splendor, Bp, SziT, 1994
- Németh Gábor: A halálos bűn mint morálteológiai probléma, Jel, 2006
- Pinckaers: A keresztény erkölcssteológia forrásai, Bp, Paulus
- Kairosz, 2001 -Pinckaers: Katolikus erkölcs tan, Jel, 2010
- Spaemann: Erkölcsi alapfogalmak, Bp, Egyházforum, 2001
- Schürmann-Ratzinger-Balthasar: A keresztény erkölcs alapelvei, Bp, L'Harmattan, 2002
- Tischner, József: Hogyan élünk, Bp, Vigilia, 2001
- Turay Alfréd: Az ember és az erkölcs (Alapvető etika Aquinói Tamás nyomán), Szeged, Agapé, 2000
- Varga Andor: Az erkölcsi élet alapjai, Bp, SziT, TKK/2, 1982

Erkölcsteológia II.: Hit, remény, szeretet, vallásosság (Az Istennel kapcsolatos erények) HET172, B

A félév a katolikus erkölcssteológia klasszikus témáját tartalmazza, mely arra utal, hogy az egyház erkölcsi tanítása nem szakad el az Evangéliumtól, hanem azon alapul. A három teológiai erény egzisztenciális jelentőségű, hiszen mindegyiknek van immanens realitása. A tradicionális természetfeletti erények megvalósulása által lépünk be már földi életünkben a Krisztus által meghirdetett és megvalósított Isten Országába, mely az üdvösségre vezet el életünket. Ezt egészíti ki a vallásosság erénye, mely egyben formát is ad az ember transzcendenciájának. Ezen belül tárgyalásra kerülnek az alábbi kulcsszavak: ima, áldozat, ünneplés, munka, kultikus munkaszünet, fogadalom, eskü.

Tankönyv: Tarjányi Zoltán jegyzete (Erkölcsteológia II.)

Ajánlott magyar nyelvű irodalom

- Aquinoi Szent Tamás: A teológia foglalata I, II. Bp, Gede, 2002, 2006
- Aquinoi Szent Tamás: Előadások a hiszekegyről és a tízparancsról, Pécs, Seneca, 1994
- Bagi István-Diós István: A keresztény ember magatartása Istennel kapcsolatban, Nyíregyháza, 1973
- Bagi István-Diós István: A vallásosság erénye, Nyíregyháza, 1974
- Beran Ferenc: A keresztény erkölcs alapjai, Bp, SzIT, 1999
- XVI. Benedek pápa: Deus caritas est, SzIT, 2006
- XVI. Benedek pápa: Spe salvi, SzIT, 2008
- Bólyki János: Újszövetségi etika, Bp, Kálvin, 1998
- Bonaventura: Misztikus írásai, Bp, SzIT, 1994
- Böckle: A morálteológia alapfogalmai, Bécs, OMC, 1975
- Bolberitz Pál-Gál Ferenc: Aquinoi Tamás filozófiája és teológiája, Bp, Ecclesia, 1987
- Deman: Szent Ágoston tanítása a keresztény erkölcsről, Jel, 2005
- Häring: Krisztus törvénye I-II, Pannonhalma, Bencés, 1997-1998
- Giussani: A vallásos érzék, Bp, Vigilia, 1999
- II. János Pál: Dies Domini, Bp, SzIT, 2000
- II. János Pál: Laborem exercens, Bp, SzIT, 1981
- II. János Pál: Dives in misericordia, Bp, SzIT, 1981
- A Katolikus Egyház Katekizmusa, Bp, SzIT, 1994
- Király Ernő: A keresztény élethivatás, Bp, SzIT, 1982
- Pinckaers: Az erkölcssteológia forrásai, Bp, Paulus-Kairosz, 2001
- Rahner: Hit, szeretet, remény, Bp, Egyházfórum, 1991
- Ratzinger, Joseph: Krisztusra tekintve, Vigilia, 1993
- Szegedi László: Krisztusi erkölcsstan, magánkiadás, 1996
- A szeretetről (Guardini, Pieper, Rahner, Balthasar), Bp, Vigilia, 1987
- Varga Andor: Élet és erkölcs, Bp, SzIT, TKK/2, 1982

Erkölcsteológia III.: A keresztény erkölcsi erények HET173, C

Ebben a félévben az ún. sarkalatos erényeket vizsgáljuk át. Az okosság, az igazságosság, a bátorság (lelkierő) és a mértékletesség erényei az ókori görög etikai gondolkodásban gyökereznek, de a keresztény morálteológiai hagyomány rendkívüli mélységben tárgyalta és kiegészítette azt a kinyilatkoztatáson alapuló hittudományi megfontolásokkal. Kiegészítésként tárgyalni szükséges az ún. modern emberi életben nagy jelentőséget kapott erényekről is (humanitás, szolidaritás), valamint az alázatnak mintegy újralfedezéséről, - mindegyikről ötvözve az emberi bölcs tapasztalatot a Szentírás mondanivalójával.

Tankönyv: Tarjányi Zoltán jegyzete (Erkölcsteológia III.)

Ajánlott magyar nyelvű irodalom

- Arisztotelész: Nikomakhoszi etika, Bp, Gondolat, 1981
- Boda László: A keresztény igazságosság, Nyíregyháza, 1976
- Boda László-Diós István: A keresztény erkölcsi erények, (teol. jegyzet, é.n.)
- Comte-Sponville: Kis könyv a nagy erényekről, Bp, Osiris, 2001
- Häring: Krisztus törvénye I-II, Pannonhalma, Bencés, 1997-1998
- II. János Pál: Veritatis splendor, Bp, SzIT, 1994
- A Katolikus Egyház Katekizmusa, Bp, SzIT, 1994
- MacIntyre: Az erény nyomában, Bp, Osiris, 1999
- Nagy Szent Gergely: Moralia, Bp, Terebint, 2000
- Pieper: A négy sarkalatos erény, Bp, Vigilia, 1996

- Pieper: Igazságosság, München, Heimatwerk, 1966
- Platón: Az állam, Bp, Gondolat, 1970
- Rawls: Az igazságosság elmélete, Bp, Osiris, 1997
- Reneszánsz etikai antológia, Bp, Gondolat, 1984
- Seneca: Vigasztalások, Erkölcsi levelek, Bp, Európa, 1980
- Shaftesbury: Értekezés az erényről és az érdemről, Bp, Kossth, 1994
- Spinosa: Etika, Bp, Osiris, 2001
- Weber: Általános és speciális erkölcssteológia, Bp, SzIT, 2002

Erkölcssteológia IV.: A második kötet erkölcssteológiája HET 174, D

Ez a szemeszter az ember evilági viszonyainak keresztény értékelésével foglalkozik. Az emberi egzisztencia a családból nő ki (4.p.), önértéke van, melyet feltétlenül védeni kell (5.p.), a másik nemmel való rendezett kapcsolatának vannak kinyilatkoztatott szabályai (6. és 9. p.), az ember személyi értéke a becsület (8. p.), s az embernek a tulajdonnal szembeni relációját is erkölcsileg szükséges megalapozni (7. és 10. p.). Mindez számtalan problémát vet fel, különösen pluralista látószögű korunkban, s ezeket kellő módszerességgel a kinyilatkoztatás fényében szükséges értelmeznünk.

Tankönyv: Weber: Speciális erkölcssteológia kötetének kijelölt részei.

Ajánlott magyar nyelvű irodalom:

- Amit Isten egybekötött (pápai megnyilatkozások a házasságról és a családról), Bp, SzIT, 1986
- Bayer István: A drogok történelme, Bp, Aranyhal, 2000
- Demográfiai fejlődésfolyamatok, etikai és pasztorális szempontok, Római dokumentumok XIII, Bp, SzIT, 1999
- Az élet kezdetével kapcsolatos erkölcsi felelősség, Nyíregyháza, Szent Atanáz Gk Főiskola, 2010
- Emberismeret és etika, szerk. Beran Ferenc, Bp, SzIT, 2002
- Az egészségügyben dolgozók chartája, Római dokumentumok IX, Bp, SzIT, 1998
- Az emberi méltóság megtartása az utolsó pillanatig, Nyíregyháza, Szent Atanáz Gk Főiskola, 2011
- Az emberi szexualitás jelentése és jelentősége, Római dokumentumok XIV, Bp, SzIT, 1999
- Farkas Péter: A humánökológia alapjai, Bp, SzIT, 2000
- Hámori Antal: A haldokló, beteg ember életének és méltóságának tisztelete, Jel, 2009
- Homoszexualitás katolikus szemmel, Jel, 2007
- A humánembrió identitása és jogállása (A Pápai Életvédő Akadémia dokumentációja), Családpasztorációs füzetek/2, Bp, 2001
- II. János Pál: Evangelium vitae, Bp, SzIT, 1994
- II. János Pál: Vita consecrata, Bp, SzIT, 1996
- A Katolikus Egyház Katekizmusa, Bp, SzIT, 1994
- Magyar család, légy, ami vagy (konferencia), Magyar Katolikus Családegyesület, 2012
- Megyeri Valéria: Születés-szabályozás a család teológiájának tükrében, Jel, 2009 -MKPK: Felelősségünk a teremtett világért, SzIT, 2008
- MKPK: Az élet kultúrájáért, SzIT, 2003
- Nemes György: Kommunikáció igazságosságban és szeretetben, Bp, Piarista Főiskola, 1997
- Németh Gábor: A hazugság erkölcssteológiai értelmezése, Jel, 2011
- Somfai Béla: Bioetika, Szeged, 1995
- Somfai Béla: Szexuális etika, Szeged, 1999
- Varga Andor: Élet és erkölcs, Bp, SzIT, TTK/2, 1982
- Zlinszky János: Keresztény erkölcs és jogászetika, Bp, SzIT, 1998